

ಬಭ್ರುವಾಹನ ಕಾಳಗ

[ಪ್ರಮೀಳಾರ್ಜುನ ಕಾಳಗದ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ]

[ಸೂಚನೆ : ಇದು ದೇವೀದಾಸ ಕವಿ ವಿರಚಿತ ಬಭ್ರುವಾಹನ ಕಾಳಗ ಪ್ರಸಂಗದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು , ಭಾಗವತರಿಗೆ ಆಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪದ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ]

[ಪಾತ್ರಗಳು : ಅರ್ಜುನ , ವೃಷಕೇತು , ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ , ಹನುಮನಾಯ್ಕ , ಬಭ್ರುವಾಹನ , ಬಾಗಿಲ ಭಟ , ಸುಬುದ್ಧಿ , ಕಟಕಿ , ಚಿತ್ರಾಂಗದ , ಉಲೂಪಿ , ಪುಂಡರೀಕ , ಆದಿಶೇಷ , ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ , ನಾಗಗಳು , ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ]

[ಅರ್ಜುನ , ವೃಷಕೇತು , ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನರ ಓಲಗ , ತೈದತಾ....., ಭಳಿರೇ ಪರಾಕ್ರಮ ಕಂಠೀರವ.....]

ಅರ್ಜುನ : (ವಾರ್ಧಕ-ಅಬ್ರ) ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯನೆ ಮುರಹರನ ಬೀಳ್ಗೊಂಡು | ಏಳಕ್ಷೌಹಿಣಿ ಬಲಂ ಪೊರಮಡಲ್ ಫಲುಗುಣಂ | ಘೀಳಿಡುವ ಕಪಿಯಬ್ಬರಣೆಯಿಂದ ರಥವೇರಿ ಧನುವಿಡಿದು ಝೇಗೆಯ್ಯನು ||

ಅರ್ಜುನ : (ವಾರ್ಧಕ-ಅಬ್ರ) ಆಳುತನವುಬ್ಬೇರಿ ಸಾಲ್ವ ಸಾತ್ಯಕಿ ಸಾಂಬ | ಮೇಳವಿಸಿ ವೃಷಕೇತು ಯವನಾಶ್ವ ಕೃತವರ್ಮ | ಕಾಳಗಕೆ ರಥವೇರಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಅನಿರುದ್ಧನಾ ಸುವೇಗಾದಿ ಭಟರು ||

[ಹೊರಡುವಾಗ ದೂತ ಹನುಮನಾಯ್ಕ ಬರುತ್ತಾನೆ , ಹಾಸ್ಯದ ಮಾತುಗಳಾದ ಬಳಿಕ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ]

ಅರ್ಜುನ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಝಂಪೆ-2)(ಘಂಟಾರವ) (ಒಂದನೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎತ್ತುಗಡೆ - ತೈ ತೈತೈತಾ ಧೇಂ, ತೈತೈತಾ ಧೇಂ, ತೈತೈತಾ ಧೇಂಧೇಂ ತಕ ತದಿಗಿಣ) ಕಾಲಪಾಳಯದಂತೆ ಕಮರನೆದೆ ಬಿರಿವಂತೆ | ಮೂಲಬಲ ಯಾಗಹಯ ಸಹಿತ || ಮೂರುಲೋಕದ ಗಂಡ ಇಂದ್ರಸುತ ತೆಂಕುಮುಖ | ವಾಗಿ ನೀಲಧ್ವಜನ ಪುರಕೆ ||

(ತೈದ ತೈದ ತೈದ.....ಒಂದು ಸುತ್ತು)

ಅರ್ಜುನ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಝಂಪೆ-2)(ಘಂಟಾರವ) ಕಟ್ಟಿ ಕುದುರೆಯ ಕಾದಿ ಜಯವ ಕಾಣದೆ ಕಪ್ಪ | ಕೊಟ್ಟು ನೀಲಧ್ವಜನು ಇರಲು || ದಿಟ್ಟಿಯಾತನ ಕಾಂತೆಯಿಂದ ಸುರನದಿ ಶಾಪ | ತಟ್ಟಿತರ್ಜುನಗೆ ಬೆಂಬಿಡದೆ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಝಂಪೆ-2)(ತೋಡಿ) ರಕ್ತಸಾರಿಯ ನೆನೆದು ವಿಜಯ ನೀಲಧ್ವಜನ | ಪಕ್ಷದೊಡಗೂಡಿ ಬಲಸಹಿತ || ದೀಕ್ಷೆತುರಗದ ಬೆಂಬಳಿಯಲಿ ಮಾರ್ಬಲ ಸಹಿತ | ದಕ್ಷಿಣಕೆ ನಡೆತಂದರೊಲಿದು ||

(ಇಲ್ಲಿ ನೀಲಧ್ವಜನ ಕತೆ ಹೇಳುವುದು , ತೈದ ತೈದ ತೈದ.....ಒಂದು ಸುತ್ತು)

ಅರ್ಜುನ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಝಂಪೆ-2) ಪುಂಡರಿಕವದನೆ ಪುರುಷನ ಶಾಪ ಪರಿವುದಕೆ | ಪಾಂಡವರ ಯಾಗಹಯ ಪಿಡಿಯೆ || ಕಂಡು ಸಿತವಾಹ ಸೌಭರಿ ಮುನಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಲಿ | ಚಂಡಿಯನು ಬಿಡಿಸಿ ಬೀಳ್ಗೊಡಲು ||

(ಇಲ್ಲಿ ಚಂಡಿಯ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆಯ ಕತೆ ಹೇಳುವುದು , ತೈದ ತೈದ ತೈದ.....ಒಂದು ಸುತ್ತು)

ಅರ್ಜುನ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಝಂಪೆ-2) ಭಾಮೆಯನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ಬಲಸಹಿತ ನಡೆತಂದು | ಆ ಮರಾಳಧ್ವಜನ ಪುರಕೆ || ಭೀಮಾನುಜನು ಪಾಳ್ಯ ಹೊರಬಾಗಿಲೊಳಗಿಟ್ಟು | ಶ್ಯಾಮಕರ್ಣಿಕೆಯನೊಳಪೊಕ್ಕು ||

(ಇಲ್ಲಿ ಸುಧನ್ವಕಾಳಗದ ಕತೆ ಹೇಳುವುದು , ತೈದ ತೈದ ತೈದ..... ಒಂದು ಸುತ್ತು)

ಅರ್ಜುನ : (ಭಾಮಿನಿ)(ಮಧ್ಯಮಾವತಿ) ಕಂಸಹರ ಪಗೆಯಾಗಿಯರ್ಜುನ | ವಂಶರತುನ ಸುಧನ್ವ ಸುರಧರ || ಹಂಸವಾಹನ ವಿಷ್ಣು ಮಹದೇವಾಸ್ತದಿಂ ಕೆಡಹಿ || ಹಂಸಕೇತನು ಮರುಗಿ ತನ್ನಯ | ಹಿಂಸೆ ಗತಿಗೇನೆನಲು ದಾನವ || ಧ್ವಂಸಿ ನಯದುಕ್ತಿಯಲಿ ಸಹಯಕೆಂದೊಡಂಬಡಿಸಿ ||

(ತೈದ ತೈದ ತೈದ..... ಒಂದು ಸುತ್ತು ಬಂದನಂತರ , ಸ್ತ್ರೀ ಮಲಯಾಳದ ಪ್ರಮೀಳೆಯ ಕತೆ ಹೇಳುವುದು , ಪುನಹ ತೈದ ತೈದ ತೈದ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಬಂದ ನಂತರ ಮಣಿಪುರವನ್ನು ನೋಡಿ)

ಅರ್ಜುನ : (ದ್ವಿಪದಿ)(ಆದಿಭೈರವಿ) ಭೂಪಾಲ ಕೇಳಿಂತು ಭೂರಿ ಬಲ ಸಹಿತ | ದ್ವೀಪದ್ವೀಪವ ತೊಳಲಿ
ದಿವಿಜೇಂದ್ರತನಯ || ಗುಣವನಧಿ ಕೃಷ್ಣನನು ನೆನೆದು ನಡೆತಂದು | ಮಣಿ ನಗರದಾ ಸಿರಿಯ ದೂರದೊಳ್ ಕಂಡು||
ನಗರದ್ವಾರದ ಮುಂದೆ ನವರತ್ನ ಕಂಭ | ಸೊಗಸು ಇಮ್ಮಡಿಸುತಿದೆ ಸೂರ್ಯನಾ ಬಿಂಬ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಜಂಪೆ-1,2)(ಕಲ್ಯಾಣಿ) ನೋಡಿ ಫಲಗುಣ ಹಂಸಕೇತನೊಡನಂದು | ರೂಢಿಪಾಲಕನಿದಕದಾರು
ಹೇಳೆಂದು || ತುರಗ ತಡೆದೊಡನೆ ತರುಬಿ ನಿಲುವಾತ | ಅರಸು ಮಗನಾರಿದಕೆ ಪೇಳ್ ಹಂಸಕೇತ ||

ವೃಷಕೇತು : (ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ-ಅಷ್ಟ)(ಕುಂಭಕಾಂಬೋಧಿ) ನರನೆ ಕೇಳಿ ರಾಜ್ಯದರಸು ಶೇಷನ ಮೊಮ್ಮ | ಬಭ್ರುವಾಹನ
|| ದಿಟ್ಟ | ಪರಮ ಸದ್ಗುಣಿಯೀತ ಪರಮಾತ್ಮನ ಭಕ್ತ | ಬಭ್ರುವಾಹನ ||

ವೃಷಕೇತು : (ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ-ಅಷ್ಟ) ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರದೊಳತಿ ಖ್ಯಾತನೆಂದೆನಿಸುವ | ಬಭ್ರುವಾಹನ || ಪುರು |
ಹೂತನಾತ್ಮಜ ನಿನ್ನ ಕುದುರೆ ಕಟ್ಟುವನೀತ | ಬಭ್ರುವಾಹನ ||

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ : (ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ-ಅಷ್ಟ-2) ಸಂಗರದೊಳಗತಿ ಖ್ಯಾತನೆಂದೆನಿಸುವ | ಬಭ್ರುವಾಹನ || ರಣ |
ರಂಗದೊಳಿದಿರಿಲ್ಲ ಬಲುಕಪ್ಪಗೊಂಬಾತ | ಬಭ್ರುವಾಹನ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಮಧ್ಯಮಾವತಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಮರಾಳಧ್ವಜನ ನುಡಿ ನರನು ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳೆ | ಭರದಿಂದಂಬರವಿಳಿದು
ಪಕ್ಷಿನಿವಾಳಿ || ಮೃತ್ಯುವಿನಂತೆ ಮಸ್ತಕದಿ ನಿಂತು ಕಾಲುರಿ | ಗುರುತಾದಪಶಕುನವ ಪಾರ್ಥಗೆ ತೋರಿ ||

ವೃಷಕೇತು : (ನಾಟಕುರುಂಜಿ-ಕೋರೆ) ಯವನಾಶ್ವ ಮುಂತಾಗಿ ಅವಶಕುನವ ಕಂಡು | ಅವನಿಪರೆಲ್ಲ ಮನದಿ
ಅಂಜಿ ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ||

ಅರ್ಜುನ : (ಮಧ್ಯಮಾವತಿ-ಕೋರೆ) ಭುವನ ಸಂಜೀವ ವಾಸುದೇವ ನಮ್ಮಯ ಭಾವ | ರವಿಗೆ ಕತ್ತಲೆ ಬಂದು
ಮುಸುಕುವುದುಂಟೆ ||

(ಅಪಶಕುನವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ , ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿ , ಮಣಿಪುರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ , ತೈದ ತೈದ ತೈದ..... ಬಾಗಿಲ ಭಟ ಬಂದು ತಡೆಯುತ್ತಾನೆ)
ಬಾಗಿಲಭಟ : (ತತ್ತತ್ಯೈ) ನಿಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿ | ನಿಲ್ಲಿ ಮಂದ | ಕೈಲಿ ಪೋಪಿರಿ || ಮಲ್ಲನಾದ | ಎನ್ನ ಗೆಲದೆ | ಎಲ್ಲಿ ಪೋಪಿರಿ||
ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ : (ತತ್ತತ್ಯೈ) ಕೇಳುವ ನೀನ್ಯಾ | ರೆಲೊ ಸಂಬಾವಿತ | ಪೇಳುವದೇನೆನಗೆ || ಪೇಳಲು ನಿನ್ನಲಿ |
ಉಳಿಗವೇನೈ | ಪೇಳೆನ್ನೊಳು ಈಗ ||

(ಬಾಗಿಲಭಟನನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಾರೆ , ಬಭ್ರುವಾಹನನ ತೆರೆ ಓಲಗ , ತೈದದಾ..... , ಭಳಿರೇ ಪರಾಕ್ರಮ ಕಂಠೀರವ ಬಾಗಿಲ ಭಟ ಬರುತ್ತಾನೆ)

ಬಾಗಿಲಭಟ : (ಕಾಪಿ-ಏಕ)(ಮಾಂಡ್) ಸಲಾಮು ತಕ್ಕೋ ಮಣಿಪುರದೊರೆಯೆ | ಗುಲಾಮ ನಿನ್ನ ಮಗ ದಿವಾಳಿ
ಹನುಮ || ಭರದೀ ಬಂದೆ ನಿನ್ನ ದರುಶನಕೆ | ಏ ಪರಾಕು ದೊರೆಯೆ ||

ಬಾಗಿಲಭಟ : (ಕಾಪಿ-ಏಕ) ಎದೆಯೊಳು ದಡುಬುಡುಗುಟ್ಟುತ್ತಯ್ತೆ | ಬೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಬಾಯಾರುತ್ತಯ್ತೆ || ಅಭಯ
ಕೊಟ್ಟರೆ ಪೇಳ್ವೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿ | ಏ ಪರಾಕು ದೊರೆಯೆ ||

ಬಾಗಿಲಭಟ : (ಕಾಪಿ-ಏಕ)(ಪುನ್ನಾಗತೋಡಿ) ಗಜಪುರದರಸನ ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಥ | ಭರದಿ ಯಾಗದ ಹಯವ ಕೊಂಡು
|| ಭರದಿ ನಮ್ಮಪವನಕೆ ಬಂದವನೆ | ಏ ಪರಾಕು ದೊರೆಯೆ ||

ಬಾಗಿಲಭಟ : (ಕಾಪಿ-ಏಕ) ಭರದಿ ನಮ್ಮಪವನದೊಳಗಿರುವ | ಬಂಗೀಬರಮನ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು || ಬರೆದ ಸುಣ್ಣ
ಅವನ ಮೂಗಿಗೆ | ಏ ಪರಾಕು ದೊರೆಯೆ ||

ಬಾಗಿಲಭಟ : (ಕಾಪಿ-ಏಕ) ಹೋಗು ಹೋಗು ಭೀ ಸೂಳೆಯರವನೆ | ಸಾಕಿದವನ ಕರೆತಾರೆಂದು || ಭೀಕರದಿಂದ
ಬಡಿದಟ್ಟಿದರೆನ್ನ | ಏ ಪರಾಕು ದೊರೆಯೆ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ-ಅಬ್ರ) ಚರರಿಗಭಯವನಿತ್ತು ಫಲುಗುಣಿ | ಪುರದ ದುರ್ಗವ ಬಲಿದು ಕುದುರೆಯ | ಕರೆದು
ಕಾವಲನಿತ್ತು ತೆರಳಿದ ಸಿಂಹವಿಷ್ಣುರಕೆ ||

(ಓಲಗಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ , ದೂತನೊಂದಿಗೆ ಪುನಹ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಲ್ಲಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಮೂರು ತತ್ತತ್ಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅದರ
ಬೆನ್ನಿಗೆ ಓಲಗವನಿತ್ತಖಿಲರಾಯರ..... ಹಾಡುವುದು ರೂಢಿ)

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಕೇದಾರಗೌಳ-ಅಷ್ಟ-ತತ್ತತ್ಯ) ಉತ್ತಮ ಮಣಿಪುರದರಸನ ಚಾವಡಿ | ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಕಂಭದಿ ||
ಕೆತ್ತಿದ ಹವಳ ಮಾಣಿಕ ಮುತ್ತು ವೈಡೂರ್ಯ | ರತ್ನದ ಪ್ರಭೆಗಳಲಿ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಕೇದಾರಗೌಳ-ಅಷ್ಟ-ತತ್ತತ್ಯ) ಸುತ್ತಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಸುರನರಲೋಕದ | ವಿಸ್ತರಗಳ ರಚಿಸಿ ||
ಪುತ್ಥಳಿಬೊಂಬೆಯ ನಿಲಿಸಿದರಾನೇಕ | ವಸ್ತು ಪಟ್ಟಾವಳಿಯ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಕೇದಾರಗೌಳ-ಅಷ್ಟ-ತತ್ತತ್ಯ) ಕಂಭಕಂಭದೊಳ್ ಬರೆಸಿದ ರತ್ನ ಖಚಿತದ | ಬೊಂಬಾಳ
ದೀವಿಗೆಯು || ಬಿಂಬದೋಲಗಕಾಗಿ ಭಟ ಬಭ್ರುವಾಹನ | ಸಂಭ್ರಮದಲಿ ಬಂದನು ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ) ಓಲಗವನಿತ್ತಖಿಲ ರಾಯರ | ಜಾಲವನು ಮನ್ನಿಸುತ ಫಲುಗುಣಿ | ಮೂಲಮಂತ್ರಿ
ಸುಬುದ್ಧಿಯೊಡನಿಂತೆಂದನೀ ಹದನ ||

(ಮಂತ್ರಿ ಸುಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತಾನೆ , ದೂತ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ , ಸುಬುದ್ಧಿ ಬರುತ್ತಾನೆ)

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ) ಕೋಲನಾಯಕರಾದ ದೊರೆಗಳು | ಮೇಳವಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿ ಧರಣೀ | ಪಾಲಕರ
ಕುದುರೆಂಬುದೇನಾಯ್ತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಮಧ್ಯಮಾವತಿ-ಏಕ) ಆರ ವಾಜಿ ನೋಡಿರಯ್ಯ | ವೀರ ಮಂತ್ರೀಶ || ಗಾರು ಆಗದಿರಿ ಕಂಡು |
ಭೂರಿ ಮಾರ್ಬಲದ ದಂಡು || ಆರ ವಾಜಿ ನೋಡಿರಯ್ಯ || ಪ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಮಧ್ಯಮಾವತಿ-ಏಕ) ಮಲ್ಲಭಟರೊಡಗೂಡಿ | ಮಸ್ತಕದ ಲಿಖಿತ ನೋಡಿ || ಬಲ್ಲಿದ ವಾಜಿಯನೆನ್ನ |
ಬಳಿಗೆ ತಾರಯ್ಯ ಮುನ್ನ ||

(ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಹಾಡುವಾಗ ಸುಬುದ್ಧಿಯು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತರುವನು)

ಸುಬುದ್ಧಿ : (ಅಷ್ಟ-2) ತಂದು ಹಯವ ಮಂತ್ರೀಶನು | ಇಂದ್ರಜಾತತನಯನ || ಮುಂದೆ ನಿಲಿಸಿ ಮಸ್ತಕದಿ |
ಬಂಧಿಸಿರುವ ಲಿಖಿತ ಬಿಚ್ಚಿ ||

ಸುಬುದ್ಧಿ : (ತೋಡಿ-ಅಷ್ಟ)(ಕುಂಭಕಾಂಭೋಧಿ) ಸೋಮವಂಶಜ ಸಾಧುಗುಣ ಧೀರ ಯಮಜಾತ |
ಭೀಮಬಲಾನ್ವಿತನು || ಭೂಮಿಗಧಿಕವಾದ ಭಟ ಮೂರು ಲೋಕದ | ಭೂಮಿಪಾಲರೊಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠನು ||

ಸುಬುದ್ಧಿ : (ತೋಡಿ-ಅಷ್ಟ)(ಕೇದಾರಗೌಳ) ಹಸ್ತಿನಪುರಪತಿ ಅಜವಿಷ್ಣುಹರಪ್ರೀತಿ | ಸ್ವಸ್ಥದಿಂದಲಿ ಪಡೆದು || ವಿಸ್ತರದಲಿ
ರಚಿಸಿದ ಯಜ್ಞಹಯವಿದು | ಶಕ್ತಿಗಾರರು ಕಟ್ಟಿದು ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಆನಂದಭೈರವಿ-ಅಷ್ಟ)(ಆದಿ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯ ನಂದನ | ಓಲೆಯ ನೋಡಿ ವಿ |
ಚಿತ್ರವಾಯಿತು ಎಂದನು || ಹಸ್ತಿನಾಪುರಪತಿಯೆನಗೆ ಒಡೆಯನಲ್ಲ | ಸ್ವಸ್ತಿರವೇನು ಪಾಂಡವರು ತಾ ಶಿವನಂತೆ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಆನಂದಭೈರವಿ-ಅಷ್ಟ-2) ಕರೆದು ಕಾವಲಿಗಟ್ಟಿದ | ಬಭ್ರುವಾಹನ | ತುರಗ ಲಾಯದಿ ಕಟ್ಟಿದ ||
ಪರಮಂಡಲೀಕರ ನೆರಹಿ ಪಾರ್ಥನೊಡನೆ | ಧುರಕೆ ನಿಲ್ಲುವುದೆಂದು ಒರೆದ ಮಂತ್ರೀಶಗೆ ||

(ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಬ್ಬರೂ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ , ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯ ದೂತಿ ಕಟಕಿ ಬರುವಳು)

ಕಟಕಿ : (ಭಾಮಿನಿ)(ಕಲ್ಯಾಣಿ) ದೇವಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯ ದೂತಿಯು | ಕೋವಿದಶ್ವವ ತಡೆದ ಪಾರ್ಥಿಯು | ರೀವಿಯನು
ನೋಡುತ್ತ ಮರೆಯಲಿ ನಿಂದು ಭಯಗೊಂಡು ||

ಕಟಕಿ : (ರೇಗುಪ್ಪಿ-ಅಷ್ಟ) ತುರಗ ಲಿಖಿತ ದಾಳಿ | ತರುಣಿ ಕಟಕಿ ಕೇಳಿ | ಅರಸಿಗರುಹಲೆಂದು | ಹರುಷದಿಂದಲಿ
ಬಂದು ||

(ಚಿತ್ರಾಂಗದ ಕುಳಿತಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ)

ಕಟಕಿ : (ರೇಗುಪ್ಪಿ-ಅಷ್ಟ) ಮಾತೆಯನ್ನ ಬಿನ್ನಪವ | ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಲಾಲಿಸವ್ವ | ಭೂತಳೇಶರಿಂದುಕುಲ | ಜಾತರು
ಧರ್ಮಾನುಜರಂತೆ ||

ಕಟಕಿ : (ರೇಗುಪ್ಪಿ-ಅಷ್ಟ) ಯಾಗವ ರಚಿಸಿ ಕಪ್ಪ | ಕಾಗಿ ಹಯಗೊಂಡು ಪಾರ್ಥ | ಸಾಗಿ ಬಂದ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ |
ಸುಳ್ಳಲ್ಲ ಸುಗುಣಶೀಲೆ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಭಾಮಿನಿ)(ಆರಭಿ) ಮಿತ್ರ ಕಟಕಿಯ ನುಡಿಯ ಕೇಳುತ | ಚಿತ್ತದಲಿ ಸಂತೋಷ ತಾಳುತ | ಮತ್ತೆ
ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯು ಕೇಳಳು ಅರ್ಜುನನ ಹದನ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಆರಭಿ-ಆದಿ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಅಹುದೆ ಎನ್ನಯ ರಮಣ | ಪೇಳೆಲೆ ಸಖಿಯೇ | ಅಹುದೆ ಎನ್ನಯ ರಮಣ
|| ಅಹುದೇನೆ ಪಾರ್ಥನೆಂಬಾತನ ಕಾಣದೆ | ಬಲು ದಿನವಾಯಿತು ಬಳಲಿ ಬೆಂಡಾದೆನು ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಹಿಂದೋಳ-ತ್ರಿವುಡೆ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಶಾಲೆ | ಕೊಡುವೆ ನುಡಿ | ಚಂದದಿಂದಲಿ ಬಾಲೆ ||
ಇಂದ್ರನಂದನನಿರಿದಿರಾಗಿ ಮಣಿಪುರಕೆ | ಬಂದ ಸಕಲ ಸೇನೆಯಿಂದೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯು || ಅಹುದೆ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಆರಾಣ-ಅಷ್ಟ-1) ಹಸ್ತಕಡಗವೀವೆ | ಪೇಳೆನಗದು | ಸ್ವಸ್ಥದಿಂದಲಿ ಬಾಲೆ || ಹಸ್ತಿನಾಪುರಾಧೀಶ
ಅರಿಗಳೆದೆಗಂಕುಶ | ಸ್ವಸ್ತಿರವೇನೆ ಸಹಜಾತ ಬಂದಿಹ ಸೇನೆ || ಅಹುದೆ ||

ಕಟಕಿ : (ತೋಡಿ-ಏಕ)(ನಾಟಿಕುರುಂಜಿ) ತಾಯೆ ಕೇಳ್ ಫಲುಗುಣನ | ಜಾಯೆಯೆಂದರಿಯದೆ || ಆಯತಪ್ಪಿತು
ಮುಂದು | ಪಾಯವೇನಿದಕೆ ||

ಕಟಕಿ : (ತೋಡಿ-ಏಕ)(ನಾಟಿಕುರುಂಜಿ) ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯೆ ನಿನ್ನ | ಪುತ್ರ ವಾಜಿಯ ಕಟ್ಟಿ || ಮಂತ್ರಿಗೊರೆದ ಹರ |
ನೇತ್ರಕೋಪದಲಿ ||

ಕಟಕಿ : (ತೋಡಿ-ಏಕ)(ನಾಟಿಕುರುಂಜಿ) ಸೇನೆಗಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟು | ತಾನೆಯರ್ಜುನನೊಳ್ ಮುಂ || ಜಾನೆ ನಿಲ್ಲುವ
ಮರಿ | ಯಾನೆಕೇಳವ್ವ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಭಾಮಿನಿ)(ಹಿಂದೋಳ) ಸಿಂಗರಿಸಿಯುರಗೇಂದ್ರನಂದನೆ | ಯಂಗಜನ ಮದದಾನೆಯಂದದಿ |
ಅಂಗನೆಯರೊಡಗೂಡಿ ಬಂದಳು ಮಗನ ಬಳಿಗಾಗಿ ||

(ಕಟಕಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯು ಮಗನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೊರಡುತ್ತಾಳೆ)

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ದೇಶಿ-ಅಷ್ಟ)(ಕೋರೆ) ನಾರಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆ | ಬಂದಳ್ ಹರುಷದಿಂದ | ಸಾರಸನೇತ್ರೆಯು ತನ್ನ |
ಪುರುಷನ್ನ ಪೊಗಳುತ್ತ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ದಿತ್ತ) ಅಂದಣವಿಳಿದು ತಾಯಿ | ಗೊಂದಿನ ಬಭ್ರುವಾಹನ | ಕಂದನ ಕಾಣತ ಕೋಪ | ದಿಂದ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದಳು ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಧನ್ಯಾಸಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಮಗನೆ ನೀ ಮತಿಗೆಟ್ಟು ನಡೆವರೆ | ಕುಂತಿ | ಮಗನ ವಾಜಿಯ ಕಟ್ಟಿ ತಡೆವರೆ || ಸೊಗಸೆ ಸಿಂಹನೊಡನೆ ವೃಷಭಗೆ | ಹಗೆ | ಮಿಗುವರಿದರೆ ಬದುಕುವುದು ಹೇಗೆ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಬಿಲಹರಿ-ಅಷ್ಟ) ವಾರಿಧಿ ಮಧಿಸೆ ಅಮೃತಕಾಗಿ | ವಿಷ | ದೋರಿದಂತೆ ಪುಟ್ಟಿದೆ ಕಂದ || ವೀರ ಅರ್ಜುನನ ವೈಭವದಿಂದ | ಕರೆ | ತಾರೆಲೋ ನಿನಗೆ ಒಳ್ಳಿತು ಕಂದ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಬಿಲಹರಿ-ಅಷ್ಟ) ಕಟ್ಟಾಳು ನರ ಮೂರುಲೋಕಕೆ | ಅಶ್ವ | ಕೊಟ್ಟೊಡಂಬಡಿಸಿ ವಿವೇಕಕೆ || ಕೃಷ್ಣಮೈದುನನೊಳು ಛಲ ವೃಥಾ | ನಿನ್ನ | ದಿಟ್ಟತನಕೆ ಅಂಜುವನೆ ಪಾರ್ಥ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಆರಾಣ-ಅಷ್ಟ) ಮಂದಬುದ್ಧಿಯನು ನೀ ಮಾಡದೆ | ಮುಂದೆ | ಕುಂದನೊಂದನು ನಮಗೆ ತಾರದೆ | ತಂದೆಗೆರಗೊ ನೀ ವೈಭವದಿಂದ | ಕರೆ | ತಂದು ಪಾದಕೆರಗಲೊ ಕಂದ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ತಪ್ಪ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಬುದೆಲೆ ತಾಯಿ | ಎನ್ನ | ಅಪ್ಪನೆಂದರಿಯದಾದೆನೆಲೆ ತಾಯಿ || ಕ್ಷತ್ರೀಪಂಥಕಾಗಿ ನಾನು ಎಲೆ ತಾಯಿ | ಕೃಷ್ಣ | ಮಿತ್ರನ ವಾಜಿಯ ತಡೆದೆನೆಲೆ ತಾಯಿ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ತಾತನೆಂಬುದೆಂತು ಪೇಳು ಎಲೆ ತಾಯಿ | ಅವನ | ಜಾತನು ನಾನೆಂಬುದೆಂತು ಎಲೆ ತಾಯಿ || ಬುದ್ಧಿಯೇನಿದಕೆ ಪೇಳು ಎಲೆ ತಾಯಿ | ಮುಂದೆ | ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡು ಎಲೆ ತಾಯಿ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ದೇವಗಾಂಧಾರಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಕಂದ ಕೇಳಲೊ ಪಾರ್ಥ | ನಂದು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ | ಬಂದು ಕೂಡಿದ ನೆನ್ನ | ಮಿಂದಾರು ದಿವಸ || ಇಂದುಕುಲಜನೊಲಿ | ದಂದು ಗರ್ಭವ ತಾಳ್ | ತಂದೆಗೊಪ್ಪಿಸು ರಾಜ್ಯ | ವೆಂದಳಾ ಜನನಿ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಕೋರೆ) ನಡನಡುಗಿ ಬಭ್ರುವಾಹನ | ನುಡಿಯ ಕೇಳುತ ಮಾತೆ | ಯಡಿಗೆರಗಿ ಬೀಳ್ಕೊಂಡ | ಕಡು ಹರುಷದಿಂದ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ)(ತೋಡಿ) ಜನನಿಯತ್ತಲು ಕಳುಹಿ ಫಲುಗುಣಿ | ಮನದಿ ಹರುಷವ ತಾಳಿ ತನ್ನೊಳು | ವಿನಯದಿಂ ಮಂತ್ರಿಯನು ಕರೆದಿಂತೆಂದನೀ ಹದನ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ತೋಡಿ-ಅಷ್ಟ-2) ಏನಯ್ಯಾ | ಮಂತ್ರಿ | ಏನಯ್ಯಾ || ಏನಯ್ಯಾ ಲಾಪಿಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯರ ಮಾತು | ಆ ಪಾಂಡುತನಯನೆನಗೆ ತಾತನಂತೆ || ಏನಯ್ಯಾ ||

ಸುಬುದ್ಧಿ : (ಭೈರವಿ-ಝಂಪೆ-2) ರಾಜರಾಜಾಧೀಶ | ಅರಿತರೆಮಗದು ದೋಷ | ವಾಜಿ ಕಟ್ಟಿದರೇನು | ಪರಿಹರಿಪೆ ನಾನು || ತಾಯಿ ಪೇಳಿದ ಮೇಲೆ | ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಿತು ಎನಗೆ | ಕಾಯಬೇಕೆಂದೆರಗು | ಹಯವಿತ್ತು ನರಗೆ ||

ಸುಬುದ್ಧಿ : (ಭೈರವಿ-ಝಂಪೆ-2) ನಗರವನು ಶೃಂಗರಿಸು | ನವರತ್ನಗಳ ತರಿಸು | ದಿವಿಜೇಂದ್ರಸುತಗೆರಗು ಯಾಗಹಯವಿತ್ತು || ಕೈಯ ಮೀರುವ ಮೊದಲೆ | ಕರೆಸು ವೈಭವದಿಂದ | ಅಯ್ಯಗೊಪ್ಪಿಸು ರಾಜ್ಯ | ನಿಖಿಳ ಸಂಪದವ ||

(ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಳುಗಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿಕೊಂಡು , ಜಾಗಟೆ ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಾರೆ)

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ರೂಪಕ) ಬಂದಾ ಬಭ್ರುವಾಹನ | ಬಲು ವಾದ್ಯರವದಿಂದ || ಇಂದ್ರಜಾತನಕಾಂಬೆ | ನೆಂಬ ತವಕದಲಿ ||

(ಅರ್ಜುನ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ , ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ವೃಷಕೇತು , ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನರು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ , ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಭ್ರುವಾಹನ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿ ಸುಬುದ್ಧಿ ಬರುತ್ತಾರೆ , ಆಳುಗಳು ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ)

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ)(ಮೋಹನ) ಬಭ್ರುವಾಹನ ಪದಕೆ ಮಾಣಿಕ | ಮುತ್ತು ರತ್ನವ ಸುರಿದುಯೆರಗಲು ||

ಅರ್ಜುನ : (ಭಾಮಿನಿ) ವಿಭ್ರಮಿಸಿ ಫಲಗುಣನು ಇವನಾರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಏಕ)(ಮೋಹನ-ಅಷ್ಟ-1) ಆವ ರಾಯನಾತ್ಮಜನೊ ವೀರನೀತ | ನಮ್ಮ | ಕೋವಿದಶ್ಚ ತಡೆದುಕೊಂಡ ವೀರನೀತ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಏಕ)(ಅಷ್ಟ-1) ಮಂತ್ರಿಮಾರ್ಬಲಗಳಿದ್ದು ವೀರನೀತ | ಹಯ | ಮುಂತಾಗಿ ಮರಳಿ ತಂದ ವೀರನೀತ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಏಕ)(ಅಷ್ಟ-2) ಯಾತರ ಕುಲಾಧಿಪನೊ ವೀರನೀತ | ಬಂದು | ಸೋತು ಪಾದ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ವೀರನೀತ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಏಕ)(ಅಷ್ಟ-2) ಷಂಡರಂತೆ ಬಂದು ಬೇಗ ವೀರನೀತ | ನಮಿಸೆ | ಗಂಡುಸಲ್ಲವೇನೊ ನೋಡೆ ವೀರನೀತ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ರೇಗುಪ್ತಿ-ಅಷ್ಟ-1)(ತೋಡಿ) ತಾತ ಬಿನ್ನಪ ಕೇಳೆನ್ನ | ಮಾತ ಲಾಲಿಸೋ || ಭೂತಳೇಶ ನಾ ಮಾಡಿದ | ಪಾತಕವುಧ್ಧರಿಸಯ್ಯ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಏಕ) ಪಾರ್ಥಿವಪಂಥದಿ ಹಯ | ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಕಟ್ಟಿದೆ | ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ನೀ ಬಂದ | ಗುರ್ತ ಪೇಳ್ಳಳು ಜನನಿ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ರೇಗುಪ್ತಿ-ಅಷ್ಟ-1) ತಾಯಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆ ಲೂಪಿ | ಪ್ರೀಯದಿ ಸಾಕಿದರೆನ್ನ | ಪ್ರೀಯೆಯುಳ್ಳಡೆ ನಿನಗೆ | ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬರಪೇಳ್ಳರಯ್ಯ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ರೇಗುಪ್ತಿ-ಅಷ್ಟ-2) ನಿನ್ನ ತನುಜ ಬಭ್ರುವಾಹನ | ನೆಂಬ ಪೆಸರಿನಿಂದಲೀಗ | ಉನ್ನತ ಮಣಿಪುರದಿ | ಮಾನ್ಯಾಧಿಪತಿ ನಾನಾದೆ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ದಿತ್ತತ್ತ) ಸಹಜ ಧರ್ಮಜನ ಯಜ್ಞ | ವಾಜಿ ತಡೆದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ | ಮೂಜಗದವೀರ ನಿನಗೆ | ರಾಜ್ಯವೊಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುವೆ ||

ಅರ್ಜುನ : (ವಾರ್ಧಕ-ಅಬ್ರ)(ಮಧ್ಯಮಾವತಿ) ಭೂಪಾಲ ಕೇಳಿಂತು ಬಭ್ರುವಾಹನ ನುಡಿಯೆ | ಕೋಪದಿಂ ಕೌಂತೇಯ ಮೊಗವ ತಿರುಹುತ್ತಿರಲು | ಈ ಪರಿಯಿದೇನೆಂದು ಅನುಸಾರ್ವ ಹಂಸಧ್ವಜಾದಿಗಳು ಇಂತೆಂದರು ||

ವೃಷಕೇತು : (ನವರೋಜು-ಅಷ್ಟ-1)(ತೋಡಿ) ಇಂದ್ರಜಾತ ಕೇಳು ಮಾತ | ಇಂದುಕುಲಾಧಿಪ ಖ್ಯಾತ || ಕಂದನೊಳಿಷ್ಟು ಕೋಪವಿದೇಕೆ ಪರಾಕೆ ||

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ : (ಅಷ್ಟ-2) ಅರ್ಕಲಾವಣ್ಯನಾಗಿರ್ಪ | ಮದನ ನಿನ್ನಂತೆ ರೂಪ || ಪ್ರಕೃತಿ ತಿಳಿದು ಮಾತಾಡಯ್ಯ ಪರಮಪ್ರಿಯ ||

ವೃಷಕೇತು : (ಅಷ್ಟ-2) ತಪ್ಪಿಗೆ ಅಂಜುವನಲ್ಲ | ತಾಮಸದೊಳು ಕುಂದಿಲ್ಲ || ಅಪ್ಪನೆಂಬ ಭಕ್ತಿಗಾಗಿ ಬಂದಲೇಸಾಗಿ ||
ಅರ್ಜುನ : (ಮಧ್ಯಮಾವತಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಹಂಸಕೇತನಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ | ವಂಶಾಪರಾಧಿಗುಪಾಯವ ಪೇಳಿ || ಪ ||
ಎನ್ನಾತ್ಮಜನಾದರೆ ತಡೆದ ಯಜ್ಞದ ವಾಜಿ | ಬಿನ್ನಾಣದಲಿ ತಂದು ಮರಳಿ ಈಯುವನೆ || ಹೊನ್ನಕಾಣಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು
ಹೊರಳಿ ಪಾದದ ಮೇಲೆ | ತನ್ನೊಳು ಭೀತಿಗೊಂಡು ತಲೆಯ ತಗ್ಗಿಪನೆ || ಹಂಸಕೇತ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಆನಂದ ಭೈರವಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಕಂದರೆನಗೆ ಇಲ್ಲ ಕಾಂತೆ ಸುಭದ್ರೆಯೊಳು | ನಂದನನಭಿಮನ್ಯುವೊರ್ವ
ತಾ ಪುಟ್ಟಿ || ಮುಂದುವರಿದು ರಣದಿ ಮುರಿದುರಾಯರನೆಲ್ಲ | ಸಂದನು ಸುರಪುರಕೆ ಇಂದುಕುಲಾಧಿಪನು ||

ಅರ್ಜುನ : (ಮಧ್ಯಮಾವತಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯು ತನ್ನ ಮಿತ್ರರೊಡನೆ ಕೂಡಿ ವಿ | ಚಿತ್ರ ಗರ್ಭವ ತಾಳಿ
ಪಡೆದೀತನ || ಕ್ಷತ್ರಿಕುಲದವರು ಶರಣುಬರುವುದುಂಟೆ | ಪುತ್ರ ಗಂಧರ್ವರ ಕುಲಕೆ ಪುಟ್ಟಿದನೀತ || ಹಂಸಕೇತ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಅಬ್ರ) ಜಂಬೂಕ ಉದಿಸುವುದೆ ಸಿಂಹನುದರದೊಳಕಟ | ಹೆಂಬೇಡಿ ನೀನೆಲವೋ ಎನ್ನ ಬಸಿರಿಂ
ಬದವನೋ | ನೀನು ತೆರಳೆಂದ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ-ಅಬ್ರ) ಫಲುಗುಣನು ನುಡಿಯಲ್ವೆ ಮೀಸೆಯ | ನಲುಗಿ ತಿರುಹುತ ಬಭ್ರುವಾಹನ |
ನನಲನಂತಕ್ಷಿಗಳು ಕೆಂಪಡರಿದುವು ನಿಮಿಷದಲಿ || ಎಲವೊ ಎನ್ನಯ ಜನನಿಯಿಕ್ಕಿದ | ಬಲೆಗೆ ಸೈರಿಸಿದೊಮ್ಮೆ
ನಿನ್ನಯ | ತಲೆಯಕೊಂಬೆನು ತೃಣಕೆ ಬಲಸಹಿತೆಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಪಂಚಾಗತಿ-ಮಟ್ಟಿ,ಅಷ್ಟ-2) ತಾತ ಫಲುಗುಣ | ಕೇಳು ನಿನ್ನಯ | ಜಾತನೆನಿಸುವೆ | ಜನರ
ಮಧ್ಯದಿ || ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯರ | ಬೈದು ಭಂಗಿಸಿ | ಪುತ್ರನಲ್ಲೆಂದು | ಜರೆದೆಯೆನ್ನನು ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಪಂಚಾಗತಿ-ಮಟ್ಟಿ,ಅಷ್ಟ-2) ಎನ್ನ ಉದ್ಭವ | ವೈಶ್ಯನೆಂದೆಲಾ | ಮುನ್ನವಾಡಿದ | ಗುರುತ ಕಟ್ಟಿಕೊ
|| ನಿನ್ನ ರಣದಲಿ | ಕೆಡಹದಿದರ್ | ಪನ್ನಗೆಂದ್ರನ | ಮೊಮ್ಮನೇಯಲ್ಲ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಪಂಚಾಗತಿ-ಮಟ್ಟಿ) ಮಿತ್ರ ಕೃಷ್ಣನ | ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿರು || ಕ್ಷತ್ರಿ ಪಂಥವ | ನೀಗ ತೋರುವೆ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಪಂಚಾಗತಿ-ಮಟ್ಟಿ,ಅಷ್ಟ-2) ಮಂತ್ರಿಶೇಖರ | ಮಾನಿನೀಯರ | ಮೊತ್ತ ನಡೆಯಲಿ | ಪುರಕೆ
ಶೀಘ್ರದಿ || ಕುಂತಿಸುತನೊಳು | ಕಾದುವುದಕ್ಕೆ | ಪಂಥವುಳ್ಳದೆ | ಕರೆಸು ಪಾಳ್ಯವ ||

(ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವಂತೆ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಆದೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ , ಆಳುಗಳು ಗಂಟುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಒಯ್ಯುತ್ತಾರೆ , ಮಂತ್ರಿಯೂ ತೆರಳುತ್ತಾನೆ)

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ತತ್ತತ್ಯೈ) ಕುಂತಿಯಾತ್ಮಜ | ಕೇಳೊ ನಿನ್ನಯ || ಪಂಥವೇ ನಿನ್ನ | ತಲೆಯ ಕೊಂಬೆನು ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ-ಅಬ್ರ) ತಂದೆಯೊಳು ಮಾರ್ಮಲೆಯಬಾರದು | ಎಂದು ನೋಡಿದರೆನ್ನ ಜರೆದಲ | ಇಂದು
ನಿನ್ನನು ಕಾಯ್ದು ಭಟನಾರೆಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದ ||

(ಯುದ್ಧ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ , ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಮತ್ತು ಬಭ್ರುವಾಹನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ)

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ : (ದೇಶಿ-ಅಷ್ಟ) ಮಣಿಪುರಾಧೀಶ ಕೇಳೆನ್ನ ಮಾತ || ಮಣಿದು ಯೆನ್ನೊಳು ಮೊದಲೆ ಬಂದರೆ | ರಣವು
ನಿನಗೇಕೆಂದನು ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ದೇಶಿ-ಅಷ್ಟ) ಭಾಪುರೇ ಫಾಲಲೋಚನದಲಿ ಬೆಂದ || ಕೋಪವೆನ್ನೊಳು ತೋರದಿರುಕಣೆ | ಮಾಪು
ಗೈ ಬಲವುಳ್ಳದೆ ||

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ : (ದೇಶಿ-ಅಷ್ಟ) ಎಣಿಕೆ ತಪ್ಪಿತುಯೆನ್ನೊಳು ಇದಿರಾಗಿ || ಸೆಣಸಿ ನೋಡೆಂದೆನುತ ಮನ್ಮಥ |
ಮೊನೆಗಣೆಗಳಿಂದೆಚ್ಚನು ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ದೇಶಿ-ಅಷ್ಟ) ಐದು ಬಾಣದಿ ಅಸುರಾರಿತನಯನ || ಮೈದುನನು ನೀನೆನುತ ಬಾಣವ | ಹೊಯ್ತು
ರಥ ಪುಡಿಗೈಯ್ಯನು ||

(ಯುಧ್ಧ , ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಸೋಲುತ್ತಾನೆ , ಯುಧ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಬ್ಬರೂ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ , ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಜುನ ಮತ್ತು ವೃಷಕೇತು ಬರುತ್ತಾರೆ)
ಅರ್ಜುನ : (ವಾರ್ಧಿಕ-ಸಾವೇರಿ) ಕೇಣಮಿಲ್ಲದೆ ಕದಳಿವನವ ಗಜ ಪೊಕ್ಕಂತೆ | ಸೇನೆ ಸವರಲ್ ಕಂಡು ಫಲುಗುಣಂ
ಶೋಕದಿಂ ವೃಷಕೇತಗಿಂತೆಂದನು ||

ಅರ್ಜುನ : (ಭೈರವಿ-ಝಂಪೆ-1,2)(ಸಾವೇರಿ) ಕಂದ ಪೋಗೈ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಹಸ್ತಿನಪುರಕೆ | ಒಂದುಳಿಯದೆಮಜ ಮಾ
| ಧವರೊಡನೆ ಪೇಳು || ಮುಖತುರಗ ಹೋಗಾಡಿ | ಮುಂಬರಿದು ಮಾರ್ಬಲವು | ಮುಖವಾಗಿ ಸಾಗಿದರು | ಯಮನ
ಪಟ್ಟಣಕೆ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಭೈರವಿ-ಝಂಪೆ-2)(ಸಾವೇರಿ) ನಷ್ಟವಾಯಿತು ಸೇನೆ | ನಾವುಳಿವ ಪಾಡಿಲ್ಲ | ದಿಟ್ಟ ಮಣಿಪುರಧೀಶ |
ನೊಡನೆ ಕಾಳಗದಿ || ಅವಶಕುನ ಮುಂತಾಗಿ | ಅವನಿಪಾಲಗೆ ಪೇಳು | ಬವರ ಕೊಡುವೆನು ನಾನು |
ಬಲುಭಟನೊಳಿಲ್ಲಿ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಭೈರವಿ-ಝಂಪೆ-1,2)(ತುಜಾವಂತು) ಇಂದುಕುಲತಿಲಕ ನಿ | ನ್ನಿಂದ ಸುಗತಿಯು ನಮಗೆ | ಮುಂದೆ
ಗಜಪುರ ಬಾಳ್ವೆ | ಕೆಡಿಸದಿರು ಪೋಗು ||

ಅರ್ಜುನ : (ಭೈರವಿ-ಝಂಪೆ-2)(ತುಜಾವಂತು) ಕುವರನನು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ | ಕಣ್ಣನೀರಲಿ ಪಾರ್ಥ | ಬಲು ಮಮತೆಯಲಿ
ಮೈಯ | ತಡವರಿಸಿ ನುಡಿದ ||

ವೃಷಕೇತು : (ಕೇದಾರಗೌಳ-ಅಷ್ಟ)(ಧನ್ಯಾಸಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ತಂದೆ ಸುರಪುರದಿ ನಿಂದ ಕಾರಣ ನೀವು | ತಂದು
ಸಲಹಿದಿರೆನ್ನ || ಇಂದು ನಿಮ್ಮಯ ಪಾದವಗಲಿ ಪೋದರೆ ಸುರ | ವೃಂದವು ನಗದಿಹುದೆ ||

ವೃಷಕೇತು : (ಕೇದಾರಗೌಳ-ಅಷ್ಟ)(ಧನ್ಯಾಸಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಏಕಪತ್ನೀವ್ರತವೇಕವಚನ ನಮ | ಗೇಕೆಂದು ತಪ್ಪಿದರೆ ||
ನಾಕದೊಳಗೆ ಸುರ ಸಭೆಯಿಂದ ಹಿರಿಯರು | ನೂಕೆ ನರಕಕಿಳಿಯುವರು ||

ವೃಷಕೇತು : (ಕೇದಾರಗೌಳ-ಅಷ್ಟ)(ಧನ್ಯಾಸಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಪಗೆಯವರೊಡನೆ ನಿಮ್ಮನು ಬಿಟ್ಟು ಪೋದರೆ |
ಮಗನೆಂಬರೆ ಲೋಕದಿ || ನಗಧರಾದ್ಯರು ನಿಮ್ಮ ಬಗೆಯರಿಯದೆವುಂಟೆ | ಮಿಗೆ ಚಿಂತಿಸುವುದೇತಕೆ ||

ವೃಷಕೇತು : (ಕೇದಾರಗೌಳ-ಅಷ್ಟ)(ತತ್ತತ್ಯೈ) ಬೊಪ್ಪ ಈ ಭಟನ ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿತಂದು | ಒಪ್ಪಿಸುವೆನು ಪಾದಕೆ ||
ಅಪ್ಪಣೆಯನಗಿತ್ತು ಕಳುಹು ಯಜ್ಞದ ವಾಜಿ | ಕಪ್ಪ ಸಹಿತ ಕೊಂಬೆನು ||

(ಅರ್ಜುನನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ತೆರಳುತ್ತಾನೆ)

ವೃಷಕೇತು : (ಭಾಮಿನಿ-ಅಬ್ರ) ಶ್ವೇತವಾಹನಗೆರಗಿ ಕರ್ಣಜ | ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಬೀಳ್ಗೊಂಡು ರಥವ ಮ | ಹಾತಿಶಯ
ರೋಷದಲಿಯಡರಿದ ಚಾಪ ಧ್ವನಿಗೆಯ್ದು ||

(ವೃಷಕೇತು ಮತ್ತು ಬಭ್ರುವಾಹನ ಇದಿರಾಗುತ್ತಾರೆ)

ವೃಷಕೇತು : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಮಟ್ಟಿ) ತನ್ನ ಪಿತನ ಬಲವ ಗೆಲಿದು | ಘನ್ನಘಾತಕ ಬಭ್ರುವಾಹನ || ಎನ್ನೊಡನೆ
ಸೆಣಸಿ ನೋಡು | ಕರ್ಣಜಾತನು ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಮಟ್ಟಿ) ಪಗೆಯ ಕರ್ಣ ಗೆಲಿದು ಪಾರ್ಥ | ಮಗನ ವಧೆಗೆ ಎನ್ನ ಕೈಯ || ಬಗೆಯ
ವಿಂಗಡಿಸಿದನೆನುತ | ನಗುತಲೆಚ್ಚನು ||

ವೃಷಕೇತು : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಮಟ್ಟಿ)(ತತ್ತತ್ಯೈ) ಕಾಯದಾಸೆ ಎನಗೆ ಇಲ್ಲ | ಕಾಯ್ತು ನಿನ್ನ ಬಿಡುವನಲ್ಲ ||
ಕಾಯ್ತುಕೊಳ್ಳೆನುತ್ತ ಕರ್ಣಿ | ಗಾಯಗಾಣಿಸೆ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಮಟ್ಟಿ)(ತತ್ತತ್ಯೈ) ಅಳಿವ ಭಟನ ಆಳುತನಕೆ | ಇಳೆಯೊಳಗೆ ಜೋಡಿಲ್ಲೆನುತ್ತ ||
ಪೊಳವ ವಜ್ರದಿಂದ ಕಡಿದು | ಬೀಳಲೆಚ್ಚನು ||

(ಯುದ್ಧ , ವೃಷಕೇತು ಸತ್ತು ಬೀಳುವನು , ಬಭ್ರುವಾಹನ ತೆರಳುವನು , ಅರ್ಜುನ ಬಂದು ವೃಷಕೇತುವಿನ ಶವದ ಮುಂದೆ ಶೋಕಿಸುವನು)

ಅರ್ಜುನ : (ವಾರ್ಧಕ) ವಸುಧೇಶ ಕೇಳಿಂತು ವೃಷಕೇತು ಮಡಿಯಲ್ಲೆ | ವಶಮಿಲ್ಲದಂತಾಯ್ತು ಸರ್ವೇಂದ್ರ್ಯ
ಫಲುಗುಣಗೆ | ಶಶಿಕುಲದ ಬಾಳ್ವೆಯಳಿದುದೆ ಕಂದ ಹಾಯೆಂದು ಹಮ್ಮಿಸಿ ಶೋಕಿಸಿದನು ||

ಅರ್ಜುನ : (ಆದಿಭೈರವಿ-ಕೋರೆ) ಕರ್ಣಜಾತ ಕಾಮರೂಪ ಮ | ಹಾರ್ಣವಪ್ರತಾಪ || ವರ್ಣ ನಾಲ್ಕರಲಿ ನಿನ್ನ
ಪೋಲ್ವ ವೀರರುಂಟೆ || ಶಾಪವಶವಲ್ಲದಿಂಥಾ | ಪಾಪ ನಮಗುಂಟೆ | ಈ ಪರಿಯೊಳಳಿದ ಮೇಲೆ | ಯಜ್ಞವೇತಕಿನ್ನು ||

ಅರ್ಜುನ : (ಪೂರ್ವಿ-ಕೋರೆ) ಇಂದು ಎನ್ನೊಡನೆ ಕೋಪ | ದಿಂದ ಇರಲೇಕೆ || ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಮಾತನಾಡು |
ಮೌನವ ನೀ ಬಿಡು ||

ಅರ್ಜುನ : (ಪೂರ್ವಿ-ಕೋರೆ) ಸೊಗಸಾಯಿತೆ ಕೃಷ್ಣ ನಿನಗೆ | ಮಿಗೆ ಪೇಳ್ವುದಿನ್ನೇನು || ಮಗನೆ ನಿನ್ನ ಮಡುಹಿದಂಥ |
ಪಗೆಯವ ನಾನಾದೆ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಶಿವರಂಜಿನಿ-ಕೋರೆ) ಕಂದ ಸುಭದ್ರೆ ಕುಂತಿಯರ್ಗೇ | ನೆಂದು ಪೇಳಲಿನ್ನು || ಚಂದ್ರನಂಥ ಕುವರ ನಿನ್ನ
| ಕೊಂದೆನೆಂಬೆನೆಂತು ||

(ಅರ್ಜುನನು ಹೀಗೆ ಅಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಭ್ರುವಾಹನ ಬಂದು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ನಿಂದಿಸುವನು)

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ನೀಲಾಂಬರಿ-ರೂಪಕ)(ಅಷ್ಟ-2) ಮಂದಹಾಸದಿ ಬಭ್ರುವಾಹನ ಪೇಳಿದನಾಗ | ಮಂದಮತಿಯೆ
ವೇಶ್ಯಜನೆಂದೆನ್ನ ಜರೆದೆಯ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ರೇಗುಪ್ತಿ-ಅಷ್ಟ-2) ಮಾತೆಯೆನ್ನ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆ | ಮಾನಿನಿಯರೊಳ್ ವಿಖ್ಯಾತೆ || ಕಾತರಿಸಿ
ಕುರೂಪಿಟ್ಟು | ಸೋತೆ ನೀ ಸಂಗರದೊಳು ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ರೇಗುಪ್ತಿ-ಅಷ್ಟ-2) ಮಿತ್ರಜಾತ ಕರ್ಣನಿಗೆ | ಮತ್ಸರದಿಂದ ಗೆಲಿದೆ || ಪುತ್ರ ವೃಷಕೇತು ಪಗೆ |
ಪೂರ್ಣವಾಯಿತೇನೊ ನಿನಗೆ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ರೇಗುಪ್ತಿ-ಅಷ್ಟ-2) ಪ್ರಾಣದಾಸೆಗಾಗಿ ತಂದು | ಪೊಡವಿಪಾಲರನ್ನು ಕೊಂದು || ಕಣವನೇರಿ
ಕಾದುವೆಯೊ | ಕುದುರೆ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಪೆಯೊ ||

(ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ , ಮುಂದಿನ ಅಬ್ರ ಅಗುವಾಗ ತೆರೆ ಬಿಟ್ಟು ಮಲಗಿದ್ದ ವೃಷಕೇತುವನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವುದು)

ಅರ್ಜುನ : (ಭಾಮಿನಿ-ಅಬ್ರ) ನುಡಿಯ ಕೇಳುತ ಪಾರ್ಥ ಕೋಪದಿ | ಕಿಡಿಯಿಡುತ ಗಾಂಡೀವವೊದರಿಸೆ |
ಅಡಿಮಗುಚಲಂಬುಧಿಗಳಲ್ಲಾಡಿದವು ಗಿರಿನಿಕರ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಶಂಕರಾಭರಣ-ಮಟ್ಟಿ,ಅಷ್ಟ-2) ಏನೆಲವೊ ಬಭ್ರುವಾಹ | ನೆನ್ನ ಜರೆದೆಲಾ || ಮಾನವರು ಎನಗೆ ಇದಿರೆ
| ಯೆನುತಲೆಚ್ಚನು || ಕ್ಷೀಣಬಲನೆ ತಾನು ಶಿವನ | ಏಣೆಗಾರನು || ಕಾಣಬಹುದೆನುತ್ತ ಸರಳ | ಶ್ರೇಣಿ ಸುರಿದನು ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಪಂಚಾಗತಿ-ಮಟ್ಟಿ) ಖುಲ್ಲ ಫಲುಗುಣ ಕಾದ | ಲೇಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ || ಹರ | ನಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಬಾಣವನ್ನು |
ತೋರು ಘಮ್ಮನೆ ||

ಅರ್ಜುನ : (ಪಂಚಾಗತಿ-ಮಟ್ಟೆ) ಹರನ ಪಾಶುಪತಕೆ ನೀನು | ಗುರಿಯೆ ನೋಡೆಂದು || ಬಡ | ಹೋರಿ
ಹೋಗೆಂದೆನೆದನು | ವಾರುಣಾಸ್ತ್ರವ ||

(ಯುಧ್ಧ , ಅರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿ ಮಡಿದು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಸೋಲಾಗುತ್ತದೆ , ಆಗ ಅರ್ಜುನ ಶೋಕಿಸುತ್ತಾನೆ)

ಅರ್ಜುನ : (ಭಾಮಿನಿ) ಫಲುಗುಣನ ಸಾರಥಿ ಮಡಿದು ಕೈಗುಂದಿತು ರಣಾಗ್ರದಲಿ ||

ಅರ್ಜುನ : (ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯೆ-ಮಟ್ಟೆ) ನಮ್ಮ ಭಾವ ಕೃಷ್ಣನೆಂದು | ನಂಬಿ ಗುರುಹಿರಿಯರ ಕೊಂದು |
ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರರೆನಗೆ ಸಹಾಯ | ವೆಂಬ ಗರ್ವದಿ || ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರರೆನಗೆ ಸಹಾಯ | ವೆಂಬ ಗರ್ವದಿಂದ ಕಾದಿ |
ಕರ್ಮವೊದಗಿತೆನ್ನ ಕಂದ | ಕರ್ಣಜಾತಗೆ || ಕರ್ಣಜಾತಗೆ ||

(ಬಭ್ರುವಾಹನನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ)

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ) ಪಿತನ ಚಿಂತೆಯ ಕಂಡು ಚಿತ್ರಾಂ | ಗದೆಯ ಸುತ ಪರಿಹಾಸ್ಯ ನುಡಿದನು | ಅತಿಶಯದ
ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ನಿನಗಿರೆ ಮಥನವೇಕೆಂದ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಮಟ್ಟೆ,ಅಷ್ಟ-2) ಗೌರಿಯರಸನೊಡನೆ ಗೆಲಿದ | ಶೌರ್ಯವೆತ್ತ ಹೋಯಿತೆಲವೊ || ಕೌರವರನು
ಸಂಹರಿಸಿದ | ಶೌರ್ಯವೆಲ್ಲಿದೆ || ಕೌರವರನು ಸಂಹರಿಸಿದ | ಶೌರಿಯನ್ನು ಭಜಿಸುಯೆನುತ || ತೀವ್ರ
ಬಾಣದಿಂದಲವನ | ತೇರನೆಚ್ಚನು ||

ಅರ್ಜುನ : (ಮಟ್ಟೆ,ಅಷ್ಟ-2) ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಾಂಬ ಸುಕೃತ | ದುಷ್ಟರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಹುದೆ || ಕೆಟ್ಟು ನುಡಿಯದೆಮನ
ಪುರಕೆ | ಬಟ್ಟೆಯರಸಿಕೊ || ಕೆಟ್ಟು ನುಡಿಯದೆಮನ ಪುರದ | ಬಟ್ಟೆಯರಸುಯೆನುತ ಬಾಣ || ಬಿಟ್ಟು
ಬಭ್ರುವಾಹನವನ | ದಟ್ಟ ಮುರಿದನು ||

(ಯುಧ್ಧ , ಅರ್ಜುನ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ , ಯುಧ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಬ್ಬರೂ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ)

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ) ಪೃಥಿವಿಪಾಲಕ ಕೇಳ್ ಮಹಾಶಿರ | ಸ್ತುತಿಸಿ ಕೇಶವ ಮಾಧವನುತಲೆ | ಕ್ಷಿತಿಗೆ
ಕರ್ಣಜನೊಡನೆ ಬಿದ್ದುದು ಮೋಹಪಾಶದಲಿ ||

(ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಚಿತ್ರಾಂಗದ ಮತ್ತು ಉಲೂಪಿಯರು ಬರುತ್ತಾರೆ)

(ಭಾಮಿನಿ) ಇಂತು ಪ್ರಜೆಪರಿವಾರಸಹಿತಲೆ | ಸಂತಸದಿ ಪುರಬಾಹ್ಯೆಯೊಳಗಿರೆ | ಅತ್ತ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯು ಲೂಪಿಯು
ಚಿಂತಿಸುತ ಕೂಡೆ ||

ಉಲೂಪಿ : (ಧನ್ಯಾಸಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯೆ ನಾನು | ಚಿಂತಿಸಿ ಕಬರಿ ಬಾ | ಚುತ್ತ ಗೋಪುರದೊಳಿರೆ ||
ಮೃತ್ಯು ಪೋಲುವ ಗೌಳಿ | ಮುಡಿಗಿನ್ನ ಕೆಡೆದುದು | ಮುತ್ತದೆ ತನಕೆ ಶುಭವೇನೆ ಕೋಕಿಲಗಾನೆ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಧನ್ಯಾಸಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಅಕ್ಕ ಲೂಪಿಯೆನಗೆ | ಎಡಗಣ್ಣಿನಲಿ ಬಹಳ | ದುಃಖ ಸುರಿವುತಿದೇಕೆ || ಮಕ್ಕಳ
ಮಣಿ ಬಭ್ರುವಾಹ ಪಂಥಗಳಿಂದ | ಮಿಕ್ಕು ನಡೆವನೆ ಹೇಳು ಅರ್ಜುನನೊಳು ||

ಉಲೂಪಿ : (ಧನ್ಯಾಸಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಮಡದಿ ರನ್ನಳ ಮಂತ್ರಿ | ನುಡಿಯ ಮೀರದಿರೆಂದು | ಹುಡುಗನಿಗರುಹಿದೆನು ||
ತಡೆದ ವಾಜಿಯನಿತ್ತು ಅಡಿಗಿರಗಿದರೆಮ್ಮ | ಬಿಡುವನೆ ಸುರಪಜಾತ ಲೋಕ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ||

(ಚಿತ್ರಾಂಗದ ಮತ್ತು ಉಲೂಪಿಯರು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಇರುವಲ್ಲಿಗೆ ಬಭ್ರುವಾಹನ ಬರುತ್ತಾನೆ)

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ) ತರುಣಿಯ ರಾಗ ಕ್ಲೇಶದೊಳಿರಲು ಬಂದನು ಬಭ್ರುವಾಹನನು ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ) ಮಾತೆ ಚಿತ್ರಾಂಗದೇಗೆಯಿರಗುತ | ಯಾತಕೀ ಕ್ಲೇಶಗಳುಯೆನುತಿರೆ | ಸೋತವನು
ತಾನಲ್ಲ ರಣದಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸತ್ಯದಲಿ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ-ಅಷ್ಟ-2) ಮಂಗಲಯೋಗದಿ ಮರುಗುವೆಯೇತಕೆ | ಅಮ್ಮ ಕೇಳು || ಇಂಥ |
ಸಂಭ್ರಮಕಾಲದಿ ಶೋಕ ಮಾಡುವುದುಂಟೆ | ಅಮ್ಮ ಕೇಳು ||

(ಯುದ್ಧದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ , ಆಗ ಚಿತ್ರಾಂಗದ ಮತ್ತು ಉಲೂಪಿಯರು ಶೋಕಿಸುತ್ತಾರೆ)

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಭಾಮಿನಿ) (ಆನಂದಭೈರವಿ) ಪಾರ್ಥನಳಿದಾ ನುಡಿಯ ಕೇಳುತ | ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಹಮ್ಮಿಸಿ ಬೀಳುತ |
ಬೆಂದ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಹುಳಿವೆರಸಿದಾ ತೆರದಿ ಬಸವಳಿದು ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಭಾಮಿನಿ) ಚಂದವಾಯಿತು ಪಿತನ ಛೇದಿಸಿ | ಅಂದಚಂದವ ಕೆಡಿಸಿದೆನ್ನಯ | ಮಂದಮತಿ ಪಗೆ
ತೀರಿತೇ ಮತ್ಕಾಂತನೊಳು ನಿನಗೆ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಏನು ನಮ್ಮೊಳ್ ಹಗೆಯು ಬಂತು | ಕಂದಾ ಕಂದಾ || ಮುತ್ತದೆ ತನಕೆ |
ಮಾನಭಂಗ ತರಿಸಿದಲ್ಲೊ | ಕಂದಾ ಕಂದಾ ||

ಉಲೂಪಿ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ)(ಸಾವೇರಿ) ದಾನವಾರಿ ಮೈದುನನು | ಕಂದಾ ಕಂದಾ || ರಣದಲಿ ಮತ್ತು |
ಸೇನೆಸಹಿತ ಮಡಿದನೇನೊ | ಕಂದಾ ಕಂದಾ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಕಾಂಭೋಜಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಭಾಷೆಗುರುತವಿತ್ತುಯೆಮಗೆ | ಕಂದಾ ಕಂದಾ || ಬರುವನೆಂದು |
ಆಸೆಯಿಂದ ಕಾದಿದೆವು | ಕಂದಾ ಕಂದಾ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಭಾಮಿನಿ)(ಸಾವೇರಿ) ಚಿತ್ರಾಂಗದ ದುಃಖದಲಿ ತನ್ನಯ | ಪುತ್ರನನು ಕರೆಕೊಂಡು ಸತಿಯರ | ಮೊತ್ತ
ಸಹಿತಲಿ ನಡೆದು ಬಂದಳು ಆ ರಣಾಂಗಣಕೆ ||

(ಎಲ್ಲರೂ ಅರ್ಜುನ ಬಿದ್ದಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ , ತೆರೆ ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಮಲಗಿಸುವುದು)

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಭಾಮಿನಿ)(ಸಾವೇರಿ) ಪತಿಯ ಶಿರವನು ಕಂಡು ಚಿತ್ರಾಂಗ | ಗದೆಯು ಧೂಪ್ಪನೆ ಕೆಡಹಿಯವನಿಗೆ |
ಅತಿಶಯದ ರೋದನದಿ ಬಿದ್ದುರುಳಿದಳು ಹುಡಿಯೊಳಗೆ || ಗತಿಯೆಮಗೆ ದಾರೆಂದು ಚಿತ್ರಾಂಗ | ಗದೆಯು ಶಿರದಲಿ
ಮೈಯ ಚಾಚುತ | ಸುತನು ಕಂಟಕನಾದನೇಯಕಟಕಟ ನಿನಗೆಂದು ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ಭಾಮಿನಿ)(ಸಾವೇರಿ) ಮಗನೆ ಈ ವೈಧವ್ಯ ದುಃಖವು | ಸೊಗಸಿದಾಯಿತೆ ನಿನಗೆ ಖಡುಗವ | ತೆಗೆದು
ನಮ್ಮೀರ್ವರ ಶಿರಗಳನಿಳುಹು ಬೇಗದಲಿ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ)(ಸಾವೇರಿ)ಅಘವ ಪೊತ್ತೆನು ಪಿತನ ಛೇದಿಸಿ | ಹಗೆಗನಾದೆನು ಪಾಂಡುಸುತರಿಗೆ |
ಮೊಗವ ಕೃಷ್ಣನಿಗಿಂತು ತೋರುವನೆನುತ ಚಿಂತಿಸಿದ ||

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ನೀಲಾಂಬರಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಕ್ಷತ್ರಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದಕ್ಕೆ | ಶಿರವರಿದೆನು | ಅತ್ತು ನೀವು ಸಾಯಲೇಕೆ ||
ಪುತ್ರ ನಾ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ | ಪೊಗುವೆ ವೀತಿ | ಹೋತ್ರನಾಹುತಿಮುಖಕೆ ||

(ಅಗ್ನಿಕುಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಾನೇ ಸಾಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೊರಟ ಬಭ್ರುವಾಹನನನ್ನು ತಡೆದು)

ಉಲೂಪಿ : (ಭಾಮಿನಿ) ಚಂಡವಿಕ್ರಮ ನುಡಿದ ನುಡಿಯನು | ಪುಂಡರಿಕಲೋಚನೆಯು ಕೇಳುತ | ಕೊಂಡವನು
ರಚಿಸದಿರು ಸಾಕೆಂದಳು ನಯೋಕ್ತಿಯಲಿ ||

ಉಲೂಪಿ : (ಝಂಪೆ-2) ಜಾತ ಕೇಳೈ ನಿನ್ನ ತಾತನೆಬ್ಬಿಸುವುದಕೆ | ಪಾತಾಳಗೊಳಗಿಹುದು | ಮತ್ತೆ ಸಂಜೀವ ||

ಉಲೂಪಿ : (ಝಂಪೆ-2) ದಕ್ಷಮಖಭಂಗನೊಳು | ತಕ್ಷಕಾದ್ಯರು ಕೂಡಿ | ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕೊಂಡಿಹರು | ಪಕ್ಷೀಂದ್ರಭಯದಿ ||
ಉಲೂಪಿ : (ಝಂಪೆ-2) ನರರಿಗಸದಳವಲ್ಲಿ | ನಾಗಲೋಕವನಿಳಿದು | ತರುವ ವೀರರ ಕಾಣೆ | ಕಾದಿ ಫಣಿಯೊಡನೆ ||
ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ) ಮಾತೆಯಂಫ್ರಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಚಿಂತೆಗೆ | ಳೇತಕಂಜದಿರೆಂದು ಕರ್ಣಜ | ಪಾರ್ಥನು
ಜೀವಿಸುವೆ ನೇಮವ ಪಾಲಿಸೆನಗೆಂದ ||

(ಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ನಾನು ತರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೊರಟ ಬಭ್ರುವಾಹನನನ್ನು ಉಲೂಪಿ ತಡೆಯುತ್ತಾಳೆ)

ಉಲೂಪಿ : (ಭಾಮಿನಿ) ಮಗನೆ ಮರುಳಾಗದಿರು ನಿನ್ನನು | ಬಗೆವನಲ್ಲಾ ಶೇಷರಾಜನು | ಬಗೆಯು ಬೇರುಂಟೆಂದು
ಕರೆದಳು ಪುಂಡರಿಕಫಣಿಯು ||

(ಉಲೂಪಿಯು ಪುಂಡರಿಕ ಫಣಿಯನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾಳೆ , ತೈತ್ಯೈತ್ಯೈ....., ಪುಂಡರಿಕ ಫಣಿಯು ಉಲೂಪಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ)

ಪುಂಡರಿಕ : (ಮಾರವಿ-ಏಕ) (ತತ್ತತ್ಯೈ) ಮಣಿಯುತಲೆಂದನು ಮಾತೆಯೆ ನೀ ಎ | ಮ್ಮನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರ್ಯ ||
ಮನದಾಲೋಚನೆಯನು ಪೇಳ್ವರೆ ನಿನ | ಗನುವಾಗುವೆನೆಂದ ||

ಉಲೂಪಿ : (ಭಾಮಿನಿ) ಸುಗುಣೆ ಶಿರ ಕೆಡದಂತೆ ಕಚ್ಚಿಸಿ | ಮಿಗೆಯು ಶೇಷಂಗಿತ್ತು ಗುರುತವ | ವಿಗಡ ಸಂಜೀವನವ
ತಾರೆಂದಟ್ಟಿದಳು ತರಳೆ ||

(ಉಲೂಪಿಯು ತನ್ನ ಕುಂಡಲದ ಗುರುತನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಆದಿಶೇಷನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂಬುದಾಗಿ
ಅವನನ್ನು ಕಳುಹುತ್ತಾಳೆ , ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯ ಆಗುವಾಗ ತೆರೆ ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವುದು)

ಪುಂಡರಿಕ : (ಮಾರವಿ-ಆದಿ)(ತತ್ತತ್ಯೈ) ಲೂಪಿಯೊಳಪ್ಪಣೆಗೊಂಡು | ಉರಗ ತಾ ನಡೆತಂದು | ಅಪರಿಮಿತ
ಸಭೆಯಲ್ಲಿ | ಉರಗೇಂದ್ರನೊಡನೆ ||

(ಆದಿಶೇಷ , ಮಂತ್ರಿ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಮತ್ತು ನಾಗಗಳ ಓಲಗ)

ಆದಿಶೇಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಇತ್ತಲಾ ಪಾತಾಳಲೋಕದಿ | ಸ್ವಸ್ಥದಿಂದಲಿ ಶೇಷರಾಜನು || ಮತ್ತೆ ಫಣಿಗಳ ಕೂಡಿ ಓಲಗ
| ಇತ್ತನಂದು ||

(ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪುಂಡರಿಕ ಫಣಿಯು ಬರುತ್ತಾನೆ)

ಪುಂಡರಿಕ : (ಮಾರವಿ-ಆದಿ)(ಏಕ) ಕಂಡೊಡೆಯಗೆರಗಿ | ಪುಂಡರಿಕ ಗುರುತದ | ಕುಂಡಲವ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಉ |
ದ್ದಂಡದೊಳ್ ನುಡಿದ ||

(ಚುಟುಕಾಗಿ ಕತೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿ)

ಪುಂಡರಿಕ : (ಮಾರವಿ-ಆದಿ)(ಕೋರೆ) ನಿನ್ನ ಮಗಳು ಲೂಪಿ | ತನ್ನ ದುಃಖದಿಂದಲಿ | ಎನ್ನನಟ್ಟಿದಳ್ ಸಂಜೀ |
ವನವ ತಾರೆನುತ ||

(ತನ್ನ ಅಳಿಯನ ಸಾವಿನ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿ ದುಃಖಿತನಾಗಿ)

ಆದಿಶೇಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಕೇಳಿದನು ಕೌಂತೆಯನ ಭಂಗವ | ತಾಳಿದನು ಕುಂಡಲವ ದುಃಖವ || ಭಾಳ ಸಭೆಯಲಿ
ಶೇಷ ನುಡಿದನು | ವ್ಯಾಳಕುಲಕೆ ||

ಆದಿಶೇಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ನೋಡಿದಿರೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಖ್ಯರು | ಬೇಡುವರು ಸಂಜೀವಮಣಿಯನು || ನೀಡುವೆನು
ನಮ್ಮಳಿಯ ಜೀವನ | ಮಾಡುವುದಕೆ ||

(ಮೃತ ಸಂಜೀವಿನಿ ರತ್ನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದಾಗ)

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ : (ದೇಶಿ-ಏಕ)(ಪುನ್ನಾಗತೋಡಿ) ಆಗದಾಗದು ಫಣಿಪಾಲ | ಸಾಧನವನಿ | ತ್ತಾಗಲೆ ಬಂತೆಮಗೆ ಕಾಲ ||
ಈಗ ಸಂಜೀವನ ನರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ | ನಾಗವೈರಿಯು ಕೊಲುವಾಗ ಬರುವುದೆ || ಆಗದಾಗದು ||

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ : (ದೇಶಿ-ಏಕ)(ಪುನ್ನಾಗತೋಡಿ) ಮರೆವು ಮನುಜರಿಗೆ ಗಾಢ | ತಂದ ವಸ್ತುವ | ಮರಳೀಯಬೇಕೆಂದು
ನೋಡಾ || ಸರಸಿಜಭವ ಫಣೆಯಲಿ ಬರೆದಾ ಲಿಪಿ | ಬರೆಸಿ ಮುನಿಗಳಂತೆ ಸ್ಥಿರದಿ ಬಾಳುವರೆ || ಆಗದಾಗದು ||

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ : (ದೇಶಿ-ಏಕ)(ಪುನ್ನಾಗತೋಡಿ) ನರಲೋಕದವರಲ್ಪಾಯುಷ್ಯದವರು | ಸಜ್ಜನರಂತೆ | ಪರರುಪ
ಕಾರವನರಿಯರು || ಧುರದೊಳಳಿದ ಲಾಪಿವರನ ರಕ್ಷಿಸದೀಗ | ನರನ ಸಾರಥಿ ಮುರಹರನು ಬಿಡುವನೆ ||
ಆಗದಾಗದು ||

(ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಸರ್ಪಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೂಗುತ್ತವೆ , ಆಗ ಕೋಪಗೊಂಡ ಆದಿಶೇಷನು)

ಆದಿಶೇಷ : (ಭಾಮಿನಿ)(ಅಬ್ರ) ದುಷ್ಟ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರರಗಮಂತ್ರಿಗೆ | ವಿಷ್ಣುರೂಪನನಂತ ಕೋಪಿಸಿ | ಕಷ್ಟವನು
ಗಳಿಸುತ್ತ ಕೆಡಿಸುವಿರುರಗಲೋಕವನು ||

ಆದಿಶೇಷ : (ಭಾಮಿನಿ)(ಅಬ್ರ) ನಷ್ಟವಾಗದು ನರನ ಪ್ರಾಣವು | ಕೃಷ್ಣರಾಯನ ಕಯ್ಯೊಳಿಹುದೆಲೆ | ಭೃಷ್ಟ
ಹೋಗೊಂದೆನುತ ಕರೆದನು ಪುಂಡರಿಕಫಣಿಯ ||

(ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನನ್ನು ಬೈದು ಓಡಿಸಿದ ಶೇಷರಾಜನು ಅಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಪುಂಡರೀಕನನ್ನು ಕರೆದು ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾನೆ)

ಆದಿಶೇಷ : (ತೋಡಿ-ಏಕ)(ಪೂರ್ವಿ-ಆದಿ,ಏಕ,ಕೋರೆ) ಪುಂಡರೀಕ ನೀ ಬಾರಯ್ಯ | ಪೋಗಿ ಲಾಪಿಗೆ |
ಕುಂಡಲಂಗಳ ತೋರಯ್ಯ || ಕಂಡೆಯ ನಮ್ಮತ್ತಿಗಳ ಕೇಳದಿಹ | ಪುಂಡು ಫಣಿಗಳು ಮಣಿಯ ಕೊಡದಿಹ ಪಾಡು |
ನೀ ನೋಡು | ಬಹ ಕೇಡು | ಲಾಪಿಯೊಳ್ ಮಾತಾಡು ||

(ಶೇಷರಾಜನು ತನ್ನ ಕುಂಡಲದ ಗುರುತನ್ನು ಪುಂಡರೀಕನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು , ಮಣಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಫಣಿಗಳು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಉಲಾಪಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ
ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಳಿಸುತ್ತಾನೆ , ಉಲಾಪಿ , ಚಿತ್ರಾಂಗದ ಮತ್ತು ಬಭ್ರುವಾಹನ ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಪುಂಡರೀಕ ಬರುತ್ತಾನೆ)

ಪುಂಡರೀಕ : (ತೋಡಿ-ಏಕ)(ಪೂರ್ವಿ-ಏಕ,ಕೋರೆ) ಒಪ್ಪಿ ಉರಗ ಬೇಗ ನಡೆದ | ರಣದೊಳು ಕಾ | ದಿಪ್ಪ
ಲಾಪಿಯೊಳ್ ತಾನು ನುಡಿದ || ಒಪ್ಪುಗೊಡದಿರುವ ಫಣಿಗಳ ಸಂಗತಿ | ತಪ್ಪದೆ ಬಭ್ರುವಾಹನನು ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳಿ |
ಫಣಿಚಾಳಿ | ರೋಷ ತಾಳಿ | ಕೆಟ್ಟಿತಿಹಾಳಿ ||

(ಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾಗಗಳು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಭ್ರುವಾಹನ ಕುಪಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ)

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ಭಾಮಿನಿ)(ಅಬ್ರ) ಕುಂಡಲದ ಕುರುಹವನು ಕಾಣುತ | ಪುಂಡು ಫಣಿಗಳಿಗ್ಗಾಸ್ಯವಾಯಿತೆ | ಹಿಂಡಿ
ಕಳೆವೆನು ಕರ್ಣದೋಲೆಯ ನಾಗಹೆಂಡಿರನು ||

(ಬಭ್ರುವಾಹನನು ತಾಯಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ)

ಬಭ್ರುವಾಹನ : (ತ್ರಿವುಡೆ-2) ಕೆಂಡವನು ಕಾರುತ್ತರೋಷದಿ | ಚಂಡವಿಕ್ರಮಿ ಪಾರ್ಥಿ ಧನು ಕೈ | ಗೊಂಡು ಚಾಪವ
ಎರಗಿ ಜನನಿಗೆ ಪೊರಟನಾ ಕ್ಷಣಕೆ ||

(ಬಭ್ರುವಾಹನನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊಡೆದು ಓಡಿಸುತ್ತಾನೆ , ಆಗ ಇತರ ನಾಗಗಳು ಹೆದರಿ ಶೇಷನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮಣಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ
ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನು ನಮ್ಮ ಕುಲವನ್ನೇ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಗೋಗರೆಯುತ್ತವೆ)

ನಾಗಗಳು : (ಜಂಪೆ-2) ಜೇಯ ಜಗದೊಳಗಿಲ್ಲ ಜೋಡು ಅರ್ಜುನಿಗೆ | ಕಾಯಲಾಗದೆ ನಮ್ಮ ಕಣೆಯ ಪ್ರಜ್ವಲಕೆ ||
ಸಿತವಾಹನಗೆ ಸಂಜೀವನವ ಕೊಡಿರೆನುತ || ಪ್ರೀತಿಯಹುದೆಮಗಿನ್ನು ಕೃಷ್ಣನೊಡನೆನುತ ||

ಆದಿಶೇಷ : (ಭಾಮಿನಿ) ಫಣಿಪನಹಿಗಳ ಬಯ್ಯು ಸಂಜೀ | ವನ ಸುವಸ್ತುವ ಕೊಂಡು ಮೊಮ್ಮನ | ಗುಣ ಪರಾಕ್ರಮ
ಪೊಗಳಿ ಪೊರಟನು ಆ ರಣಾಂಗಣಕೆ ||

(ಆದಿಶೇಷನು ನಾಗಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿ , ಬಭ್ರುವಾಹನನನ್ನು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದು , ಮಣಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು , ತಾನೂ ಕೂಡಾ ಅವನೊಡನೆ
ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ , ಇತ್ತ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ಅರ್ಜುನನ ಶಿರವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುತ್ತಾನೆ)

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ : (ಭಾಮಿನಿ)(ರೇಗುಪ್ತಿ) ಅತ್ತಲಾ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಉರಗನು | ಕೌಂತೆಯನ ಶಿರವನ್ನು ಮಾಯದಿ |
ಉತ್ತರಾಭಿಯೊಳದಗಿಸಿಟ್ಟನು ನಾಚಿ ಖತಿಗೊಂಡು ||

(ತೆರೆ ಇಳಿಬಿಟ್ಟು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಮಲಗಿಸುವುದು , ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ಅವನ ತಲೆಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದು , ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಕೇದಗೆ ಮುಂಡಾಸನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುವುದು , ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದ ಮತ್ತು ಉಲಾಪಿಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ)

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ರೇಗುಪ್ತಿ-ಕೋರೆ) ಶಿರವ ಕಾಣದೆ ಚಿತ್ರಾಂಗದ ತಾನು | ಲಾಪಿ | ಯರಸಿದಳೆಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ||
ಮಗನ ದೂರುವುದಿನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ | ಅಕ್ಕ | ಪಗೆಯವರೊಯ್ಯರೊ ಘಮ್ಮನೆ ||

ಉಲಾಪಿ : (ರೇಗುಪ್ತಿ-ಕೋರೆ) ಏನು ವಿಷ್ಣುಗಳೆಂದು ತಿಳಿಯದು | ತಂಗಿ | ಮುತ್ತೈದೆತನ ನಮಗುಳಿಯದು ||
ತಾಳಬಲ್ಲೆವೆ ಈ ವೈಧವ್ಯವ | ತಂಗಿ | ಕೇಳೀಗ ಜೀವವುಳಿಯದು ಕಾಣೆ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ : (ರೇಗುಪ್ತಿ-ಕೋರೆ) ಕ್ಲೇಶವ ಬಿಡುತ ಮನದೊಳಗಂದು | ಶೇಷ | ಬಂದನೊ ಇಲ್ಲವೊ ತಿಳಿಯದು |
ಕೇಶವ ತಾ ಬಾರನೆನುತಲಿ | ಶೇಷ | ಬಭ್ರುವಾಹನಸಹಿತಲೆ ಬಂದು ||

(ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಭ್ರುವಾಹನ ಮತ್ತು ಶೇಷರಾಜ ಬರುವರು)

ಚಿತ್ರಾಂಗದ ಮತ್ತು ಉಲಾಪಿ : (ಭಾಮಿನಿ) ನಾಗರಾಜನ ಕಾಣುತಬಲೆಯ | ರಾಗ ಕ್ಲೇಶವ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆದರು | ಬಾಗಿ
ಪೊಡವಂಟಾತ್ಮಜನ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ ಶೋಕದಲಿ ||

ಆದಿಶೇಷ : (ಭಾಮಿನಿ) ಭಂಗವನು ಕಾಣುತ್ತಲಾ ಚಿ | ತ್ರಾಂಗದೆಯ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿ ಲಾಪಿಯ | ಕಂಗಳುದಕವನೊರಸಿ
ತಾನಿಂತೆಂದ ಘಣಿರಾಜಾ ||

ಆದಿಶೇಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1)(ಸಾವೇರಿ) ಮಗಳೆ ಮರುಗುವುದೇಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ | ಪಗೆಯವರು ಕೊಂಡೊಯ್ಯರಾಯಿತೆ ||
ನಗಧರನು ತರಿಸಿತ್ತು ನಿನ್ನಯ | ಮೊಗಕೆ ಮಂಗಳ ಮಾಳ್ವನು ||

ಆದಿಶೇಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಮನುಜನೇ ಮಾರುತಿ ಸಹೋದರ | ವನಜನೇತ್ರನ ಪ್ರತಿ ಶುಭಾಕರ ||
ದನುಜಹರನೀಕ್ಷಿಸದೆ ತನ್ನಯ | ಅನುಜೆಯಾಳ್ವನ ಬಿಡುವನೆ ||

ಆದಿಶೇಷ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಬಾಲೆ ನಿನ್ನಾತ್ಮಜನು ಬಿಡುವನೆ | ಕಾಲನಂದದಿ ತರಿದು ಘಣಿಗಳ || ಸೋಲಿಸೆಮ್ಮಯ
ಮಣಿಯ ಕೊಂಡನು | ಲೋಲನಾಭನ ಕರುಣದಿ ||

(ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ , ಅಚ್ಚುತಾ , ಅನಂತಾ , ಕೇಶವಾ , ಮುರಾರಿ..... ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗುವನು)

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ : (ವಚನ) ಭಕ್ತೋದ್ಧಾರಕ ಕೃಷ್ಣ ಬಂದೊದಗಿದನು ತಾನತಿ ವಿಲಾಸದಲಿ |

(ಎಲ್ಲರೂ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ , ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಂತೈಸಿದ ನಂತರ)

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ : (ಭಾಮಿನಿ)(ತ್ರಿವುಡೆ-1) ಅಣುಗ ಕೇಳೈ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದ | ಗುಣವು ತನಗುಂಟಾದಡೀ ಚಕ್ರ || ಬಣಗು
ಅರಿಗಳ ಗೆಲಿದು ಬರಲೆಂದೆನುತ ನೇಮಿಸಿದ ||

(ಪಾರ್ಥನ ಶಿರವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತಾ ಎಂದು ಚಕ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ , ಚಕ್ರವು ಶಿರವನ್ನು ತರುತ್ತದೆ , ಅರ್ಜುನನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು , ಕೃಷ್ಣನು ಸಂಜೀವಿನಿಯನ್ನು ತಾಗಿಸಿ ಅರ್ಜುನ ಮತ್ತು ವೃಷಕೇತು ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಬದುಕಿಸುತ್ತಾನೆ)

ಸಾಂಗತ್ಯ : (ರೇಗುಪ್ತಿ) ಮುರಹರನುರಗೇಂದ್ರನೊಡನೆ ಮಣಿಯ ಕೊಂಡು | ಶಿರವೆರಡನು ಸಂಗಡಿಸಿ || ಅಭವನ್ನ
ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಜೀವಿಸೆ | ತ್ರಿಭುವನಕತಿ ಚೋದ್ಯವೆನಿಸಿ ||

(ಅರ್ಜುನ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಮತ್ತು ಉರಗರಾಜನಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ)

ಅರ್ಜುನ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1)(ಮೋಹನ) ಉರಗರಾಜನಿಗರಗಿಯರ್ಜುನ | ನೆರೆದ ಜನರಿಗೆ ಕರವ ಮುಗಿದನು ||
ಚರಣಕಾನತನಾಗಿ ಕೃಷ್ಣಗೆ | ಸ್ಮರಿಸಿ ಪೇಳ್ತೆ ||

ಅರ್ಜುನ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1)(ಮೋಹನ) ದೇವ ಗೆಲಿದೆನು ದೇಶ ದೇಶದ | ರಾಯರನು ನಿಮ್ಮಡಿಯ ನೆನೆವುತ ||
ಮಾಯಕದಿ ಮಣಿಪುರದೊಳವಶಕು | ನಾಯಿತೆನಗೆ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ : (ತ್ರಿವುಡೆ-1)(ಮೋಹನ) ಸುರನದಿಯ ಶಾಪದಲಿ ಆಯಿತು | ಪರಿಭವವು ನಿನಗೆಂದು ತಿಳುಹಿಸಿ ||
ತರುಣನಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲೆನುತ ತೋ | ದರ್ಶನಿಯರನು ||

(ಹಿಂದೆ ನೀಲಧ್ವಜನು ಸೋತು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಶರಣಾಗಿ , ಆತನ ಪಾಳೆಯವನ್ನೇ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ನೀಲಧ್ವಜನ ಹೆಂಡತಿ ಜ್ವಾಲೆಯು ಮಾತ್ರ ಅರ್ಜುನನ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಗಾ ನದಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯು ಸಿಗದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅಂಬಿಗನಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯ ಒಂದು ಹನಿ ನೀರು ಕೂಡಾ ತನಗೆ ಸೋಂಕದಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಆಚೆ ದಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬಲ್ಲೆಯಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಗೆಯ ನೀರು ತಾಗಿದರೆ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನರೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರುವಾಗ ಹೀಗೆ ಮಾತಾಡುವವಳು ಯಾರೀಕೆ ಎಂಬ ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಗಂಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಅವಳಿಗೆ ಅವಳ ಪುತ್ರ ಭೀಷ್ಮನನ್ನು ಅರ್ಜುನನು ಕೊಂದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಗಂಗೆಯು ಕೋಪದಿಂದ “ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಅವನ ಮಗನಿಂದಲೇ ಮರಣ ಬರಲಿ” ಎಂದು ಶಾಪವೀಯುತ್ತಾಳೆ. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಜ್ವಾಲೆಯು ಅಗ್ನಿಗೆ ಹಾರಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಬಾಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಭ್ರುವಾಹನನ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಬಾಣದಿಂದಲೇ ಅರ್ಜುನ ಸತ್ತಿದ್ದು. ಈ ಕತೆಯನ್ನು ಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಬಭ್ರುವಾಹನ ಕಪ್ಪವನ್ನು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ತೆರಳುತ್ತಾರೆ)

* * * * *